

Bryssel den 17.3.2021
COM(2021) 123 final

2018/0331 (COD)

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

**rådets ståndpunkt inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om
förhindrande av spridning av terrorisminnehåll online**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET
enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
avseende
rådets ståndpunkt inför antagandet av Europaparlamentets och rådets
förordning om förhindrande av spridning av terrorisminnehåll online

1. BAKGRUND

Datum för överlämnande av förslaget till Europaparlamentet och rådet (dokument COM/2018/640 final – 2018/0331 (COD))	den 12 september 2018
Datum för rådets överenskommelse om ett förhandlingsmandat	den 6 december 2018
Datum för Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen	den 17 april 2019
Datum för det första trepartsmötet	den 17 oktober 2019
Datum för det andra trepartsmötet	den 20 november 2019
Datum för det tredje trepartsmötet	den 12 december 2019
Datum för det fjärde trepartsmötet	den 24 september 2020
Datum för det femte trepartsmötet	den 29 oktober 2020
Datum för det sjätte och sista trepartsmötet	den 10 december 2020
Datum för en politisk överenskommelse i ständiga representanternas kommitté	den 16 december 2020
Datum när Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor röstade om att stödja kompromissöverenskommelsen	den 11 januari 2021
Datum för rådets ståndpunkt vid första behandlingen	den 16 mars 2021

2. SYFTE MED KOMMISSIONENS FÖRSLAG

Terroristattacker på EU:s mark har visat hur terrorister missbrukar internet för att lära upp och rekrytera anhängare, förbereda och underlätta terroristverksamhet, förhärliga sina grymheter samt uppmåna andra att följa deras exempel och skapa rädsla bland allmänheten.

Terrorisminnehåll som delas online för sådana ändamål sprids via värdtjänstleverantörer som gör det möjligt att ladda upp innehåll från tredje part. Terrorister och deras anhängare har missbrukat inte bara stora sociala medieplattformar, utan i allt högre grad även mindre leverantörer som erbjuder olika typer av värdtjänster som är åtkomliga i Europeiska unionen. Detta missbruk av vissa onlinetjänster betonar värdtjänstleverantörernas särskilda samhällsansvar för att skydda sina användare från exponering för terrorisminnehåll och de allvarliga säkerhetsrisker som detta innehåll medför för samhället i stort.

Kommissionens förslag var att inrätta en harmoniserad rättslig ram för att förhindra att värdtjänster missbrukas för spridning av terrorisminnehåll online, för att garantera att den digitala inre marknaden fungerar smidigt, samtidigt som den allmänna säkerheten och de grundläggande rättigheterna skyddas.

Den föreslagna förordningen syftar till att klargöra värdtjänstleverantörernas ansvar för att vidta alla lämpliga, rimliga och proportionella åtgärder som krävs för att säkerställa att deras tjänster är säkra och för att snabbt och effektivt upptäcka och avlägsna terrorisminnehåll online. I sådana åtgärder ingår att avlägsna innehåll inom en timme från mottagandet av en avlägsnandeorder och särskilda åtgärder som värdtjänstleverantörer ska vidta på ett proaktivt sätt för att skydda sina tjänster.

Samtidigt innehåller den föreslagna förordningen ett antal skyddsåtgärder som syftar till att säkerställa full respekt för grundläggande rättigheter, såsom yttrande- och informationsfrihet i ett demokratiskt samhälle. Dessa skyddsåtgärder omfattar skyldigheter avseende öppenhet samt klagomålsmekanismer för att säkerställa att leverantörer av innehåll kan invända mot att deras innehåll avlägsnas eller görs oåtkomligt, utöver rättslig prövning i enlighet med artikel 19 i EU-fördraget och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Medlemsstaternas skyldigheter enligt den föreslagna förordningen kommer att bidra till dessa mål genom att ge behöriga myndigheter befogenheter, öka förutsägbarheten och insynen, garantera tillräckliga skyddsåtgärder och säkerställa att värdtjänstleverantörernas bristande efterlevnad kan bestraffas genom effektiva, proportionella och avskräckande påföljder.

3. KOMMENTARER TILL RÅDETS STÅNDPUNKT

Rådets ståndpunkt avspeglar den politiska överenskommelse som nåddes mellan Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen den 10 december 2020. De viktigaste skillnaderna mellan kommissionens förslag och den politiskt överenskomna texten är följande:

- *Omfattning:* Det förtydligas att material som sprids i utbildningssyfte, journalistiskt, konstnärligt eller forskningsrelaterat syfte eller i syfte att förebygga eller motverka terrorism inte ska betraktas som terrorisminnehåll och att det ska göras en bedömning för att fastställa spridningens verkliga syfte.
- Det förtydligas att förordningen inte påverkar tillämpningen av direktivet om elektronisk handel¹ och direktivet om audiovisuella medietjänster², liksom att det sistnämnda direktivet i händelse av motstridigheter ska tillämpas avseende audiovisuella medietjänster. I ett av skälen klargörs att detta inte påverkar de skyldigheter för leverantörer av videodelningsplattformar som fastställs i förordningen.
- Det specificeras att förordningen endast är tillämplig på värdtjänstleverantörer som sprider information till allmänheten, dvs. till ett potentiellt obegränsat antal personer.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden, EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster, EUT L 303, 28.11.2018, s. 69.

- Definitioner: Definitionen av terrorisminnehåll omfattar inte material som ”främjar” terroristgruppers verksamhet och är närmare anpassad till de relevanta brotten i direktivet om bekämpande av terrorism³.
- Avlägsnandeorder: Värdtjänstleverantörernas tidsfrist på högst en timme för att avlägsna terrorisminnehåll eller göra det oåtkomligt bibehålls, men den behöriga myndigheten måste informera värdtjänstleverantören 12 timmar före den första avlägsnandeordern, utom i brådskande fall. I fall av objektivet motiverade tekniska eller operativa skäl som gör det omöjligt att följa avlägsnandeordern kommer tidsfristen dessutom att skjutas upp.
- Rätt till kontroll/förfarande för gränsöverskridande avlägsnandeorder: Samtliga medlemsstater har rätt att utfärda avlägsnandeorder till alla värdtjänstleverantörer, oavsett deras verksamhetsställe, men en ny artikel om förfaranden för gränsöverskridande avlägsnandeorder (artikel 4) gör det möjligt för den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten (dvs. den medlemsstat där värdtjänstleverantören har sitt verksamhetsställe eller sin rättsliga företrädare) att granska en avlägsnandeorder för att avgöra om den innehåller uppenbara eller allvarliga kränkningar av de grundläggande rättigheterna eller av förordningen. Värdtjänstleverantörer och leverantörer av innehåll har rätt att begära en översyn av avlägsnandeordern av den behöriga myndigheten, i vilket fall myndigheten är skyldig att utföra granskningen och redogöra för sina resultat i ett beslut. Om granskningen leder till att uppenbara eller allvarliga överträdelser konstateras upphör avlägsnandeordern att ha rättslig verkan och värdtjänstleverantören är inte längre skyldig att avlägsna materialet och bör i princip återställa det.
- Särskilda åtgärder: Innehållet i artiklarna 3, 6 och 9 i förslaget har anpassats och slagits samman till en artikel som fastställer värdtjänstleverantörernas skyldighet att införa särskilda åtgärder för att hantera spridningen av terrorisminnehåll. Dessa skyldigheter gäller endast de värdtjänstleverantörer som den behöriga myndigheten har konstaterat vara utsatta för terrorisminnehåll. Även om de behöriga myndigheterna kan kräva att värdtjänstleverantörer vidtar ytterligare åtgärder ligger valet av vilka åtgärder som ska vidtas för att hantera terrorisminnehåll fortfarande hos värdtjänstleverantörerna, som inte är skyldiga att använda automatiserade verktyg.
- Anmälningar: Artikel 5 om anmälningar i kommissionens förslag (dvs. en mekanism för inlämning av meddelanden för att uppmärksamma värdtjänstleverantörer på terrorisminnehåll vilka leverantörerna på frivillig basis kan bedöma gentemot sina användarvillkor) har strukits. I ett av skälen klargörs dock att anmälningsinstrumentet fortfarande står till medlemsstaternas och Europols förfogande.
- Behöriga myndigheter: Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter i enlighet med kraven i förordningen och bland annat säkerställa att dessa myndigheter inte efterfrågar eller tar emot instruktioner och att de agerar på ett objektivet och icke-diskriminerande sätt samt säkerställer full respekt för de grundläggande rättigheterna.

³

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF, EUT L 88, 31.3.2017, s. 6.

- Påföljder: Artikeln om påföljder innehåller en uttrycklig möjlighet för medlemsstaterna att besluta huruvida de ska ålägga påföljder i enskilda fall, med beaktande av omständigheter såsom den berörda värdtjänstleverantörens karaktär och storlek, i vilken utsträckning den är ansvarig för överträdelsen och de tekniska och organisatoriska åtgärder som den kan ha vidtagit för att säkerställa efterlevnad av förordningens krav.
- Slutbestämmelser: Den tidsperiod inom vilken förordningen ska börja tillämpas förlängdes till 12 månader efter dess ikraftträdande, medan perioden för utvärdering av förordningen förkortades till två år efter att den börjat tillämpas.

Kommissionen anser att den politiska överenskommelse som nåtts, såsom den återspeglas i rådets ståndpunkt, på det hela taget bevarar de huvudsakliga målen i kommissionens ovannämnda förslag. Den överenskomna texten utgör i synnerhet en välavvägd strategi som säkerställer att terrorisminnehåll online hanteras effektivt, att en omfattande uppsättning skyddsåtgärder för att skydda de grundläggande rättigheterna tillhandahålls och att värdtjänstleverantörer som är verksamma på den inre marknaden omfattas av enhetliga och proportionella regler.

4. SLUTSATS

Kommissionen godtar rådets ståndpunkt.